

Complexnummer: 521708

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Complex Kraaijendijk

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

521709, 521710, 525982

Woonplaats

Heijningen

Gemeente

Moerdijk

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Kraaiendijk 8, 4794 SE te Heijningen

Complexomschrijving

Inleiding.

De BOERDERIJ werd omstreeks het midden van de negentiende eeuw gebouwd. Architect en aannemer zijn niet bekend. Het is een boerderij van het west-Brabantse type, bestaande uit een losstaand WOONHUIS en een tweetal SCHUREN op een erf dat is omzoomd met populieren en gelegen aan de binnendijkse zijde. Het geheel vertoont Traditioneel-Ambachtelijke vormen, het woonhuis toont motieven van Overgangsstijl.

Omschrijving.

Het complex bestaat uit een in 1922 tot stand gekomen vrijstaand villa-achtig woonhuis, een schuur en een bijgebouw dat tot ca. 1922 als woonhuis functioneerde. Heel fraai is de historische ontwikkeling die in dit complex valt af te lezen. Aanvankelijk bestond dit bedrijf uit twee gebouwen: woonhuis en schuur/stal. Toen het met het bedrijf omstreeks de jaren twintig voor de wind ging werd besloten om een nieuw woonhuis te bouwen en werd het oude woonhuis uiteindelijk ingericht als een tweede schuur.

Waardering.

Het complex is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van sociaal-economische ontwikkelingen van Heijningen en het gebruik van het aangrenzende poldergebied. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de typologische waarde en de bouwhistorische waarde welke is gelegen in de duidelijke illustratie van de ontwikkelingsgeschiedenis van het geheel. Het complex heeft ensemblewaarde wegens de situering aan de binnendijkse zijde van de dijk waarop tevens een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

doorgaande weg is gelegen en aan de rand van open landbouwgronden.

Monumentnummer*: 521709

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82804/175

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heijningen	Moerdijk	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Fijnaart	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Fijnaart	M			600

*Omschrijving***

Inleiding.

Het voormalige woonhuis dat sinds ongeveer 1922 als SCHUUR in gebruik is dateert zeer waarschijnlijk van voor 1850 en is vermoedelijk het oudste deel van het complex. Het is uit baksteen opgetrokken op een rechthoekige plattegrond onder een zadeldak tussen tuitgevels. De nok van het dak, de lengte-as, staat haaks op de dijk. Het is opgetrokken in Ambachtelijk-Traditionele stijl. Het opgaande muurwerk van de schuur geeft een beeld van veelvuldig herstel en kleine wijzigingen.

Omschrijving.

De voorgevel is in het bezit van een tweetal poorten met grote openslaande houten deuren. De poorten zijn in het bezit van een ijzeren latei en worden afgesloten met een segmentboog. Het boogveld is gevuld met metselmozaïek. Tussen deze poorten bevindt zich een kleinere houten deur. In de linkerhoek bevindt zich een grote rechthoekige poort onder een ijzeren latei. Deze poort is dichtgezet met houten platen.

De rechterzijgevel wordt op de begane grond geopend door een tweetal spitsboogvensters met een heel bijzondere, althans voor een boerderij/woonhuis, ijzeren tracering. In de rechterhoek zijn nog de sporen van een dichtgezette deuropening waarneembaar. De zolderverdieping heeft in de uiterst rechterhoek een smal venster met bovenlicht. In de linkerzijgevel is in de jaren zeventig een centraal geplaatste houten deur aangebracht. Aan weerszijden van deze deur zijn sporen van vroegere deuropeningen te zien. Ongeveer een meter boven deze deur is een heel lage, rechthoekige opening aangebracht. Hoog in de punt van de gevel bevindt zich eenzelfde, maar veel kleinere, opening. Beide zijgevels zijn voorzien van eenvoudige muurankers die de daklijn en de balkenlaag van de zolderverdieping volgen. De zijgevels worden afgesloten met een rollaag.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De achtergevel gaat grotendeels schuil achter een rommelige en onduidelijke aanbouw die uit meer delen bestaat. Deze aanbouw is grotendeels open, alleen de gedeelten die direct tegen de achtergevel van de schuur staan zijn voorzien van een gesloten en gepotdekselde houten wand. De aanbouw heeft een lessenaarsdak met een heel geringe helling en wordt gedekt met onder meer golfplaten. In de rechterhoek van deze gevel zijn openslaande deuren met ramen aangebracht. Verder zijn in het midden van deze gevel twee direct naast elkaar geplaatste ronde roosvensters aangebracht met een ijzeren tracering.

Van het oorspronkelijke interieur rest nauwelijks iets. Op enkele plaatsen zijn rudimentaire sporen van bedsteden, stookplaats en keuken zichtbaar. Er is in 1922 een grote doorlopende ruimte ontstaan. In de rechterhoek bevindt zich een eenvoudige steektrap naar de zolderverdieping. Het plafond wordt gevormd door zware moerbalken, waarvan de meeste met sleutelstuk. Ook de zolderverdieping is verder niet onderverdeeld en de kap is niet beschoten.

Waardering.

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van sociaal-economische ontwikkelingen van Heijningen en het gebruik van het aangrenzende poldergebied. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de typologische waarde, de merkwaardige detaillering (spitsboogramen) en de bouwhistorische waarde welke is gelegen in de duidelijke illustratie van de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebouw. Het heeft ensemblewaarde wegens de situering aan de binnendijkse zijde van de dijk waarop tevens een doorgaande weg is gelegen en aan de rand van open landbouwgronden.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Schuur(M)

Monumentnummer*: 521710

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82805/45

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heijningen	Moerdijk	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Fijnaart	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Fijnaart	M			599

*Omschrijving***

Inleiding.

Het WOONHUIS werd in 1922 gebouwd en heeft een villa-achtig karakter. Het vertoont motieven van de Overgangsstijl.

Omschrijving.

Het is een eenlaags gebouw dat is opgetrokken uit baksteen op een onregelmatige vierkante plattegrond onder een samengesteld dak bestaande uit een schilddak met twee ingeschoven zadeldaken. Het geheel is nauwelijks gedecoreerd, slechts op enkele plaatsen zijn door middel van baksteen in contrasterende kleuren, siermetselwerk en metselmozaïek decoraties aangebracht. Het huis ligt afzonderlijk van de rest van het complex op het noordelijke gedeelte van het erf en is toegankelijk over een smalle brug of via de achtertuin, waardoor het in zekere zin op een eilandje is gelegen. De begane grond van het woonhuis wordt geopend door schuifvensters met gemetselde lekdorpels en gepleisterde lateien. Zowel lateien als lekdorpels worden door middel van banden van metselmozaïek met contrasterende geelgekleurde baksteen aan elkaar gekoppeld. Aan de linkerzijde is in de voorgevel een ondiepe driezijdige erker aangebracht die aan alle zijden wordt geopend door vensters. Op deze erker bevindt zich een balkon met een opengewerkte bakstenen balustrade. De zuidgevel is voorzien van een relatief diepe, vierkante erker bestaande uit een bakstenen borstwering met daarop een houten raamwerk met grote rechthoekige ramen. Op deze erker bevindt zich een balkon met een eenvoudige ijzeren balustrade. De ingangspartij in de westgevel, aan de zijde van de dijk, bestaat uit een portiek met hierin een gesloten houten deur met bovenlicht en aan weerszijden geflankeerd door lange smalle vensters die ter hoogte van de bovendorpel van de deur in tweeën zijn gedeeld. De overspanning van het portiek is eveneens gepleisterd en aan de lateien van de vensters gekoppeld. Onder de horizontale lijst van de bakgoot is een fries van metselmozaïek aangebracht. Op de eerste verdieping worden de gevels ter hoogte van de ingeschoven zadeldaken geopend door dubbele deuren die tevens toegang verlenen naar de balkons. Ook

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hier zijn de lateien gepleisterd en zijn korte banden met metselmozaïek met een contrasterende geelgekleurde baksteen toegepast. In de zuidgevel wordt de dubbele deur geflankeerd door een rechthoekig venster. Het dak is gedekt met een verbeterde Hollandse pan en de beide hoeken van het schilddak zijn geaccentueerd met terracotta siernaalden. Aan de voor- en achterzijde bevindt zich in het dak, direct boven de ingangspartij, een kleine houten dakkapel met twee openslaande ramen.

Waardering.

Het woonhuis is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van sociaal-economische ontwikkelingen van Heijningen en het gebruik van het aangrenzende poldergebied. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de gebruikte stijlvormen. Het heeft ensemblewaarde wegens de situering aan de binnendijkse zijde van de dijk waarop tevens een doorgaande weg is gelegen en aan de rand van open landbouwgronden en vanwege de samenhang met het complex.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 525982

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82817/1

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heijningen	Moerdijk	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Fijnaart	M			600

Omschrijving**

Inleiding.

De SCHUUR is zeer waarschijnlijk in ongeveer het midden van de negentiende eeuw gerealiseerd in Ambachtelijk-Traditionele stijl.

Omschrijving.

Het is een langsdeelschuur van het Vlaamse type op een nagenoeg vierkante plattegrond onder een wolfsdak gedekt met riet. De aanzet van het wolfsdak is aan de voorzijde van de schuur beduidend hoger dan aan de achterzijde. De voorgevel is voorzien van drie poorten onder segmentbogen met houten openslaande deuren. De linkerpoort is de grootste van de drie, de rechter twee poorten zijn van gelijke grootte. In de uiterst linkerhoek van de voorgevel bevindt zich nog een smalle deur, eveneens met een segmentboog. In de voorgevel bevinden zich, evenals in de achtergevel, verscheidene eenvoudige muurankers. De rechterzijgevel is vermoedelijk in de jaren vijftig opnieuw opgetrokken in een lichter soort steen, mogelijk kalkzandsteen. Hierin bevinden zich een smalle houten deur met segmentboog en een tweetal kleine, vierkante vensters zonder ramen en afsluitbaar door middel van een houten luik. De linkerzijgevel is voorzien van een viertal deuren en kleine vierkante vensters, die om en om zijn geplaatst. In de achtergevel bevindt zich eveneens een tweetal poorten met houten deur. Direct links van de grote poort in de voorgevel bevindt zich onder een afdekking een oude wel/waterput. Vanwege de bedrijfslogistiek werd deze in de jaren tachtig afgedekt. Het interieur van de schuur is in hoofdlijnen bewaard gebleven. Het gebint is grotendeels intact en de indeling is hier en daar gewijzigd en aangepast aan de moderne eisen.

Waardering.

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van sociaal-economische ontwikkelingen van Heijningen en het gebruik van het aangrenzende poldergebied. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de typologische waarde en de bouwhistorische waarde welke is gelegen in de duidelijke illustratie van de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebouw en het complex. Het heeft ensemblewaarde wegens de situering aan de binnendijkse zijde van de dijk waarop tevens een doorgaande weg is gelegen en aan de rand van open landbouwgronden.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Schuur(M)